

Reacties op het rapport van de Commissie Bosuitbreiding

Op 14 januari j.l. heeft de Commissie Bosuitbreiding haar advies aangeboden aan staatssecretaris Gabor van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en aan de ministers Alders (VROM) en Andriessen (EZ). Aan de commissie was door deze bewindslieden gevraagd om advies uit te brengen over de mogelijkheden tot extra bosaanleg in de komende decennia. De commissie is tot de conclusie gekomen dat in de komende 25 jaar 50.000 ha kan worden aangelegd, bovenop de 25.000 ha die al in het Structuurschema Groene Ruimte is aangekondigd. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat het Rijk de beschikbare middelen geheel nodig heeft voor het bestaande bebossingsprogramma. Daarom is voor de extra bosaanleg een aanpak noodzakelijk, waarbij een financiering uit de markt wordt gecombineerd met financiering door de EG en de Nationale Overheid, in combinatie met andere (bv. fiscale) maatregelen.

De 50.000 ha extra bos, die de commissie voorstelt, is als volgt opgebouwd:

- 30.000 ha bos op landbouwbedrijven. Deze grond wordt niet onttrokken aan de landbouw. Bosbouw is hier een alternatief voor de huidige bedrijfsvorming. Bij deze bosaanleg ziet de commissie de inkomenscompensatie op basis van de

EG-verordening (Mac Sharry) als belangrijkste instrument.

- 20.000 ha bos in de woonomgeving. In tegenstelling tot bovengenoemde oppervlakte is hier sprake van blijvende onttrekking aan het landbouwareaal.

Hierbij ziet de commissie als belangrijke instrumenten een (meervoudige) compensatie verplichting en het stichten van nieuwe landgoederen.

Staatssecretaris Gabor heeft een aantal instanties om reactie op het rapport "Goede gronden voor nieuw bos" gevraagd. In het onderstaande wordt een samenvatting van de uitgebrachte reacties gegeven. Het betreft hier de formele schriftelijke reacties van de Bosraad, het Landbouwschap, het Bosschap, de voorlopige Adviesraad voor de Openuchtrekreatie (VAROR), de Stichting Natuur en Milieu (SNM) en de overleggroep Houtvoorziening en Houtproductie (OHH) (de niet ambtelijke leden).

Van de Natuurbeschermingsraad is op het moment van schrijven van dit artikel nog geen reactie voorhanden. Hetzelfde geldt voor het Interprovinciaal overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Wel hebben IPO en VNG in het kader van het bestuurlijk overleg inzake het Structuurschema Groene Ruimte op het advies gereageerd.

Aard van reacties

De reacties zijn in het algemeen positief van aard. Waardering wordt o.a. uitgesproken voor de snelheid waarmee het rapport tot stand is gebracht en de creativiteit van de ideeën. Met uitzonde-

ring van het Landbouwschap stemmen de instanties in met de hoofdlijnen van het rapport, waarbij overigens wel per aanbeveling verschillende kanttekeningen worden geplaatst. Hier wordt verderop nader op ingegaan. Het Landbouwschap vindt dat er in het rapport wel een aantal creatieve ideeën zit voor de financiering van nieuw bos. Het Landbouwschap toont zich voorstander van een beperkte nationale invulling van het EG-pakket voor tijdelijke houtteelt op landbouwbedrijven. Het schap toont zich evenwel een tegenstander van de voorstellen van de commissie t.a.v. permanent bos, zowel op landbouwbedrijven als in combinatie met woningbouw.

Planologische aspecten

De OHH onderschrijft het door de Commissie genoemde "Ja, tenzij" principe t.a.v. bosaanleg met nadruk. Het overnemen van de lijn door provincies en gemeenten bezien zij met scepsis, vanwege ervaringen op dit punt uit het verleden, met name in het noorden van het land.

Ook de Bosraad en SNM gaat specifiek op dit principe in. Het "ja, tenzij" wordt op grote lijnen onderschreven, maar er worden duidelijke kanttekeningen geplaatst. Beide hanteren de lijn dat in bepaalde gebieden terughoudend met bosaanleg moet worden ongegaan. Onder verwijzing naar bv. de Nota Landschap wordt terughoudendheid aanbevolen in gebieden waar specifieke natuur- en landschapswaarden samenhangen met de openheid van die gebieden. Als voorbeeld worden door de Bosraad de veenweidegebieden

aangehaald. Door de grondgesteldheid en vanuit overwegingen van natuur en landschap zijn dit geen gebieden die zich voor grootschalige bosaanleg lenen. De aanleg van brede houtkaden kan hier echter uit het oogpunt van ecologie en landschapsherstel een belangrijk meerwaarde opleveren. SNM spreekt zijn voorkeur uit voor het laten samenfallen van de bosaanleg met het oplossen van problemen op het gebied van milieu en ruimtelijke ordening. Als voorbeeld wordt o.a. het bufferbeleid genoemd, zowel in verband met verstedelijking als met buffering van de Ecologische Hoofdstructuur.

Bos op landbouwgrond

Met name de Bosraad, SNM en de VAROR ondersteunen specifiek de bebossing van landbouwgrond. De regering dient zijn inspanning voor functieverandering van landbouwgrond te vergroten, o.a. ook in Brussel. Op deze manier, zo stelt de VAROR, kan in de huidige akkerbouwgebieden een nieuw Drenthe ontstaan. Hiervoor is wel ombuiging van de huidige geldstromen nodig, alsmede de inzet van de middelen die bij declaratie in Brussel door de EG tot maximaal 50% worden vergoed.

Het Landbouwschap is, zoals hiervoor aangegeven, een tegenstander van bosaanleg op grotere schaal. Dit gaat, als het aan de individuele boeren wordt overgelaten, ten koste van de landbouwstructuur. Als de overheid van mening is dat er meer blijvend bos moet worden aangelegd, dan moet dit in geplande complexen. Hierbij moet dan een belangenafweging plaats hebben tussen landbouw en bosbouw.

Zowel VAROR, SNM, als de Bosraad stellen tenslotte dat de recreatieve mogelijkheden van bos (ook tijdelijk) in bezit bij boe-

ren moet worden benut.

Bos en woningbouw

Met name de Bosraad pleit een koppeling tussen woningbouw en bosaanleg, bijvoorbeeld in het licht van de recent verschenen ramingen inzake woningbehoefte. De raad adviseert om een indicatieve norm te gaan hanteren, die aangeeft hoeveel extra bos er bij hoeveel extra woningen hoort.

De VAROR adviseert om vanuit de recreatieve functie het nieuwe bos aan te leggen bij bevolkingsconcentraties.

Het Landbouwschap ziet in de door de commissie gelegde koppeling tussen bosaanleg en woningbouw een potentiële nieuwe financieringsbron voor bos. De voorstellen van de commissie over nieuwe landgoederen en exclusieve woningbouw wordt een inbreuk op de gangbare planologische belangen afweging gevonden. E.e.a. leidt volgens het Landbouwschap tot een ongewenste vorm van suburbanisatie.

Uitvoering

Voor de uitvoering van de voorstellen van de commissie zijn de insprekers (m.u.v. het Landbouwschap) het erover eens dat door de aangesproken ministeries eendrachtig actie ondernomen dient te worden.

Het beschikbaar komen van de benodigde middelen is essentieel. Hierbij wordt de stelling van de commissie onderschreven, dat de instandhouding van het bestaande bosareaal tegelijkertijd gewaarborgd moet zijn door een adequate ondersteuning via functiebeloning. De Brusselse medefinanciering wordt bij de realisering van groot belang genoemd, waarbij ook bosaanleg door overheden op basis van de EG-waardering voor medefinanciering in aanmerking komt. Dit betekent voor het Rijk een finan-

ciële meevaller bij het bestaande bosuitbreidingsprogramma. De commissie stelt voor deze meevaller in te zetten voor het bosbeleid.

Het inschakelen van de marktsector bij de plannen voor bosaanleg wordt in de adviezen, m.u.v. het Landbouwschap, ondersteund. De VAROR wijst op de rol die het toeristisch-recreatief bedrijfsleven in de plannen kan vervullen. Daarbij wordt de ondersteuning door de overheid op een aantal punten onontbeerlijk genoemd.

In diverse reacties wordt specifiek ingegaan op de voorstellen t.a.v. fiscale maatregelen. Het effect van die maatregelen wordt onderschreven, waarbij het belang van eenduidigheid en continuïteit wordt benadrukt.

Het verbeteren van de structuur van de houtvoorziening en -afzet wordt noodzakelijk genoemd (Bosraad, OHH). De teelt en verwerking van energiehout wordt hierbij met name genoemd (SNM, OHH). Deze vorm van agrificatie zou extra moeten worden gestimuleerd. Onderzoek naar de mogelijkheden en verdere voorlichting op dit punt is wenselijk.

Tot slot

De rijksoverheid is op dit moment bezig met het regeringsstandpunt over het rapport "Goede gronden voor nieuw bos". Wat in elk geval duidelijk is uit de formele reacties zoals hierboven samengevat, maar ook uit velerlei informele reacties en bijvoorbeeld kamervragen is dat het bos(beleid) sterk in de aandacht staat. Het rapport van de Commissie Rauwenhoff heeft hier in belangrijke mate aan bijgedragen.

Hierbij is het van belang dat het draagvlak dat nu aanwezig is ook vanuit de sector zelf actief wordt

gevoed. De sector heeft de kennis over de mogelijkheden van bos die bij veel van de door de commissie aangesproken doelgroepen in beperkte mate aanwezig is. Slechts bij een continue druk vanuit een breed draagvlak voor bos zal de overheid geneigd zijn om de ongebruikelijke stappen, die de commissie noodza-

kelijk acht, te zetten.

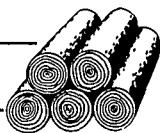
De kern van de voorstellen van de Commissie Bosuitbreiding is ook dat er initiatieven via de marktsector worden genomen, die vervolgens door de rijksoverheid worden ondersteund.

Die initiatieven beginnen te komen, bijvoorbeeld in Groningen en in Limburg. Maar er zijn er nog

veel meer nodig. Daar ligt een belangrijke taak voor de bosbouwsector, de cultuurmaatschappijen, lagere overheden etc. En dan is het zaak de creativiteit niet te laten stoppen bij de ideeën uit het rapport van de Commissie Rauwenhoff. Er zijn ongetwijfeld nog veel meer wegen om tot bosaanleg te komen.

Bomenrooibedrijf/Rondhouthandel

A. van der Horst

vraagt populieren, eiken en iepen te koop, geveld of op stam

Eenrumerweg 12, 9961 PC Mensingeweer
Tel. 05959-1560 - Fax 05959-1459

**ERVAREN BOSBOUWER
ZOEKT BAAN**

**HBCS-OPLEIDING
R. TROMP – TEL. 08356-31452**

'Bomen rooien is werk voor vakmensen!'

Rondhouthandel/transport

Wij kopen alle soorten rondhout, op stam of geveld en kunnen ieder houttransport verzorgen, óók op internationale bestemmingen.

Bomen rooien

Met onze gekwalificeerde medewerkers en ons moderne materieel rooien wij zowel kleine als grote partijen, onder alle omstandigheden. Ook herbeplanting en subsidieaanvragen kunnen wij voor u regelen.

Milieuvriendelijke verwerking

Snoeihout wordt op milieuvriendelijke wijze verwerkt tot een bruikbaar composteringsprodukt.

Machineverhuur

Van Weert en Zonen verhuurt loaders, snippermachines, klepelmachines en een stobbenfrees.

Wij zullen u desgewenst graag onze uitgebreide brochure toezenden. Belt u ons even; wij zijn dagelijks tussen 7.00 en 18.00 uur bereikbaar.

**Houthandel, Transport en Boomrooibedrijf
Fa. A. van Weert en Zonen**

Kruisbroeksestraat 12, 5281 RT Boxel
Tel. 04116-72717 / 75585, 04113-2073
Fax 04116-83745